

TONG YULDUZI

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqqan boshlagan

2007-yil

4 – 10-iyun

N:23

(66616)

DUSHANBADAN

Muborak bo'lsin!

O'zbekiston Milliy va Olimpiya terma jamoalari katta ustoz Mirjalol Qosimovni futbol ishqibozlari yaxshi bilishadi. Uning yutuqlarini hisobga olib, Prezidentimiz «Mehnat shuhrati» ordeni bilan mukofotladi.

O'zbekistonlik bolalar – Moskvada

«O'zbekiston madaniyati va san'ati forumi» jamg'armasi Rossiya poytaxti Moskvada «O'zbekiston san'ati kechasi» madaniy tadbirini o'tkazdi. Unda yosh o'zbekistonlik san'atkorlar ham ishtirok etishdi. Jumladan, O'zbekiston O'smirlar simfonik orkestri, yosh maqomchilar, «Olovuddin» bolalar guruhi o'z san'atlari bilan moskvaliklar olqishiga sazovor bo'ldilar.

G'oliblarga kompyuter

O'rta maxsus kasb-hunar ta'limi markazining O'zbekiston-Shvetsariya «Kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish» loyihasi doirasida ochiq hududiy olimpiadasi o'tkazildi. Unda Xonobod shahridagi kompyuter texnologiyalari kolleji o'quvchilari Minira Sodiqova va Azizbek Minojov, Andijon biznes kolleji o'quvchisi Iqboljon Qosimov g'olib bo'lib, eng so'nggi rusumli kompyuter egasi bo'lishdi.

DUSHANBAGACHA

Sanoqli kunlardan so'ng
poytaxtimizda «Universiada – 2007»
sport musobaqalari boshlanadi

«Vatan ichra mo'jaz Vatanim»
insholar tanloviga

TOYLOQ

Men Samarqand viloyatining Toyloq tumanida yashayman. Bu yil go'zal va navqiron Samarqandimizning 2750 yilligini keng nishonlaymiz.

Samarqand o'zining necha asrlardan beri qadimiy tarixga ega bo'lgan Registon ansambli, Bibixonim, Shohizinda kabi qadimgi obidalari bilan dunyo nigohiga tushmoqda. Hozirda gullab yashnagan Toyloq tumani fozillar tomonidan «Vatan ichra mo'jaz Vatani», «Kichik Movaraunnahr» deb atalgan. Istiqlol xalqimizga baxt berdi, saodat berdi. Uning asriy orzularini ro'yobga chiqardi. Qishloqlarimiz, mahallalarimiz qiyofasi beqiyos darajada o'zgardi. Ko'plab maktablar, shifoxona, savdo shahobchalari ishga tushirildi. Toyloq tumanining tarixi ham uzoq o'tmishga borib taqaladi. Abu Tohirxoja Samarqandiy o'zining «Samariya» asarida ilk bor «Tarlak» so'zini joy nomi sifatida ishlatgan. «Toyloq» toponimi kelib chiqishi xususida ham turli-tuman farazlar bor. Ammo bular unchalik to'g'ri emas. Men o'z shahrim va qishlog'im bilan faxrlanaman.

Ahmadjon ODILOV,
Samarqand viloyati, Toyloq tumanidagi 23-o'rta
maktabning 8-sinf o'quvchisi

TA'TILDA QANDAY DAM OLMOQCHISIZ?

Yoz - dam olishga soz, deb bekorga aytishmagan. Ayniqsa, bolajonlarning yozni intiqib kutishlari kattalarning e'tiborini tortadi. Kimdir oilasi bilan tog' bag'riga sayohatga yo'l olsa, yana kimdir qarindoshlarinikiga mehmonga boradi, ba'zilar esa salqingina uyida qolib, oila a'zolariga uy yumushlarida yordamlashadi. Tabiat qo'ynidagi oromgohlarni rejasiga kiritib qo'yganlar ham talaygina.

O'zDJTU qoshidagi akademik litseyning 3-bosqich talabasi Bobir Ismonov o'z maktubida ta'tilda o'quvchilarning maroqli dam olishlari uchun joylarda olib borilayotgan ishlar borasida quyidagilarni yozib yuboribdi:

YOZGI TA'TILGA HOZIRLIK BOSHLANDI

Respublikamiz miqyosida har yili bahor faslining so'nggi oylarida Xalq ta'limi vazirligi va «Kamolot» YOIH Respublika Kengashi hamkorligida bolalarning ta'til kunlarini maroqli va mazmunli tashkil etish maqsadida chora va tadbirlar ishlab chiqildi.

Bunga ko'ra yozgi sog'lomlashtirish oromgohlariga qamrab olinmagan bolajonlarning ta'tilni mazmunli o'tkazishlari uchun joylardagi kasaba uyushmalari, mahalla va mutasaddi davlat tashkilotlari bilan hamkorlikda umumta'lim maktablari va maktabdan tashqari ta'lim muassasalari qoshida qisqa muddatli, o'quvchilar qiziqishiga mos tarzda to'garaklar va sog'lomlashtirish maydonchalari tashkil etildi.

Shuningdek, 2002-yildan buyon «Kamolot» YOIH negizida «Yozni «Kamolot» bilan o'tkaz» nomli amaliy ishlar yo'lga qo'yilgan.

Toshkent Islom Universiteti qoshidagi xorijiy tillarga ixtisoslashtirilgan Respublika maktabining 7-sinf o'quvchisi Hamidulla To'xtayev yozgi ta'tilni qanday o'tkazishi haqida tahririyatga ana shu mazmunda xat yo'llagan:

Mahallamiz oromgohga o'xshaydi

Ko'pgina tengdoshlarim oromgohlarga yo'l olishdi. Lekin bizning mahalla bolalari va men hech qachon oromgohlarga bormaymiz. Bu mablag' tufayli emas. Bizning mahallamiz oromgohga o'xshaydi. Shaharning chekkasi bo'lgani uchun shovqin yo'q, hammayoq sokin. Mahallamiz bolalari bilan yig'ilib, tonglari dalaga chiqib ketamiz. Shaxmat va shashka bo'yicha musobaqa uyushtiramiz. Bundan tashqari, futbol va boshqa harakatli o'yinlar o'ynaymiz. Ba'zi vaqtlarda daryodek quyilib ilhom kelib qolsa, she'rlar ham yozib yuboraman. Dam olish kunlarida esa boqqa kirib, kun davomida musiqa tinglab ishlaymiz. Dadam menga: «Har kuni boqqa qarab tur, yerlarni chopib, so'ligan gullarni kesib parvarishla», deb maslahat beradilar. Buvijonimnikiga ham bir yo ikki haftaga borib, dam olib kelaman. U yerda ham do'stlar ortirganman. Yoz ajoyib fasl! Faqatgina unda dam olishni bilsangiz, bo'lgani.

Aziz o'quvchi! Siz ham ta'tilni qanday o'tkazishni rejalashtirib qo'ygandirsiz?! Bu haqda bizga yozib yuboring. Sevimli gazetangiz orqali tengdoshlaringiz bilan fikr almashing.

- Qizaloq, isming nima?

- Inna Yakovna.

- Yoshing nechchada?

O'ng qo'lining beshta barmog'ini ochib ko'rsatganidan qizchaning 5 yoshda ekanligini bildik.

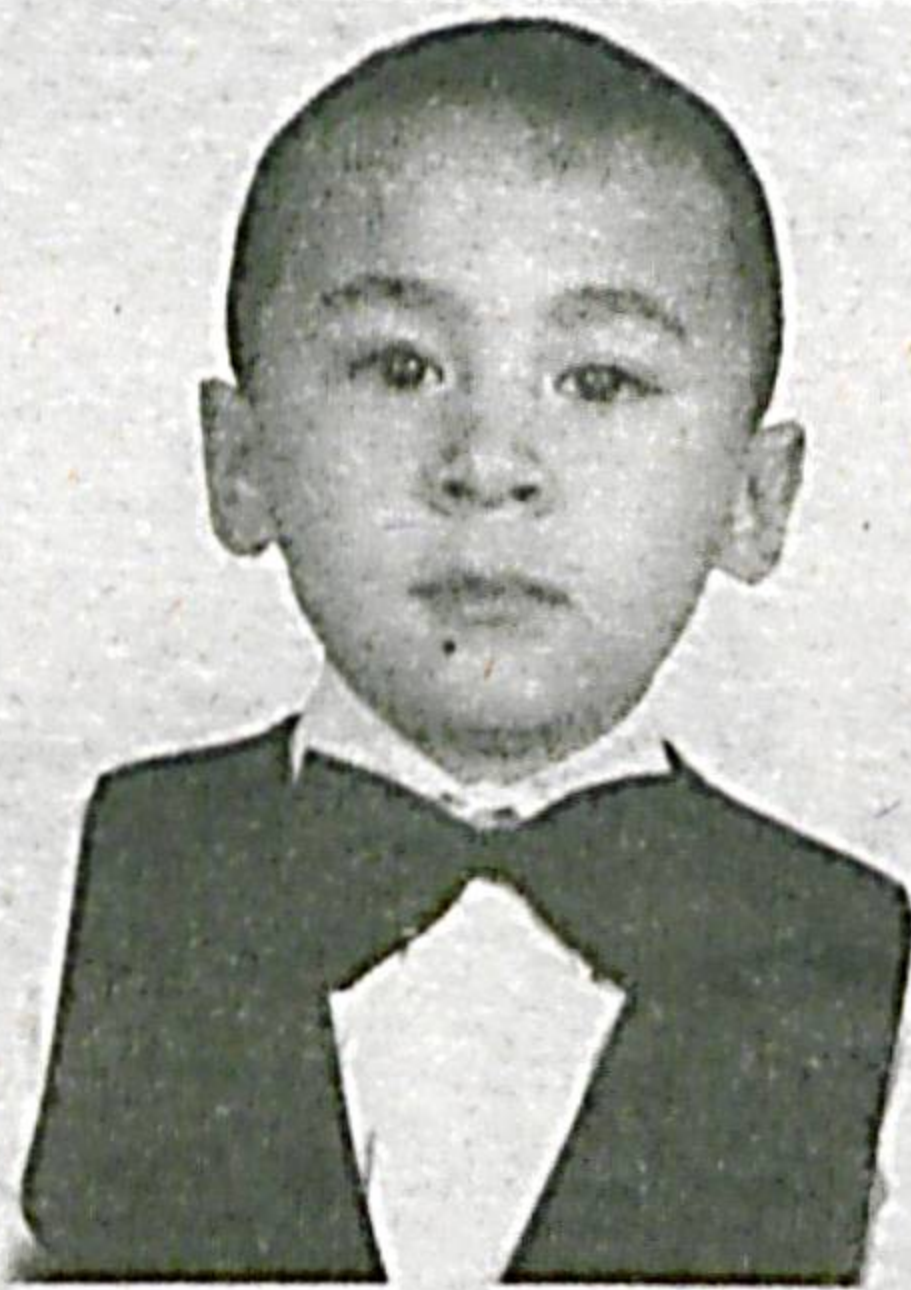
- O'zbek tilini yaxshi bilasanmi?

- Biyaman, taybiyachi opamya o'ygatgayya.

Kiprikklari uzun, ko'zlari moviy, yoqimtoygina Innani do'stlari bilan birgalikda «Toshkent-Lend» istirohat bog'ida uchratdik. Ularning quvonchlarini ichiga sig'mayotgani bolajonlarning tabassumlaridan shundoqqina ko'rinib turardi.

- Istirohat bog'iga kelishlarini eshitib, bolalar xursand bo'lishganidan kechasi uxlamay tong otirishdi, - deydi Sobir Rahimov tumanidagi 24-Mehribonlik uyi tarbiyachisi Salomat Abdurahmonova.

1-iyun - «Xalqaro bolalarni himoya qilish kuni»ga bag'ishlab «Toshkent-Lend» istirohat bog'ida tashkil etilgan xayriya aksiyasini o'tkazilishi 30-mayda belgilangan edi. Shu kuni soat 9.00 dan 13.00 gacha «Sog'lom avlod uchun» Hukumatga qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya

Balki bugungi kunda bu oddiy holdir. Lekin baribir bugunning bolasi boshqacha-da. Maqolamiz qahramoni Sunnatillaning o'ziga xos shunday qirralari borki, unga ko'pchilik tengdoshlari havas qilishsa arziydi...

Sunnatilla Zabixullayevni Toshkent shahar, Sobir Rahimov tumanidagi hind tiliga ixtisoslashgan 24-maktab o'qituvchilari-yu o'quvchilari juda yaxshi bilishadi. Endigina 9 yoshni qarshilayotgan bu bolakayning qo'lidan nimalar

UYQUSINI «YO'QOTGAN» BOLALAR

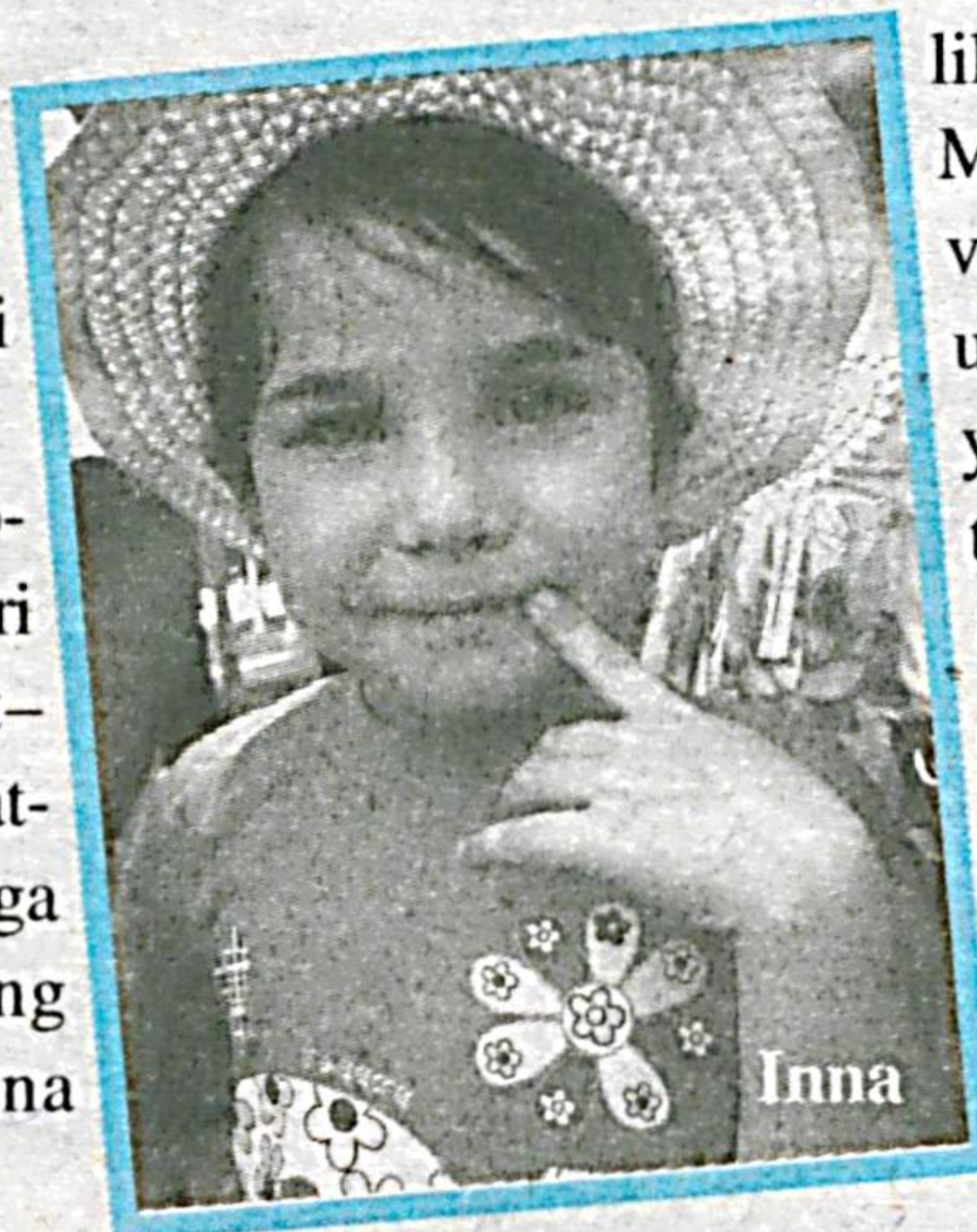
jamg'armasi, Tashqi iqtisodiy aloqalar, Investitsiyalar va savdo vazirligi, Toshkent viloyati va Toshkent shahar hokimligi, «Sen yolg'iz emassan» bolalar jamoatchilik jamg'armasi bilan hamkorlikda an'anaviy tadbirlardan biri «Mehribonlik uyi»lari tarbiyalanuvchilari uchun xayriya tadbiri o'tkazildi. Bayram tadbirida 1200 nafardan ziyod Toshkent shahridagi 21-,

22-, 23-, 24-, 30-, 31-Mehribonlik uylari, Jizzax viloyatidagi 29-Mehribonlik uyi, Toshkent viloyatidagi 14-, 15-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchilari, 33-, 199-yordamchi maktablari, 6-umumta'lim maktab o'quvchilari va o'z xizmat burchini bajarish vaqtida halok bo'lgan harbiy xizmatchilarning farzandlari uchun barcha ko'ngilochar atraksionlar va muzqaymoqlar bepul tashkil etildi.

Tadbirda Respublika o'quvchi-yoshlar markazidan tashrif buyurgan «Tong» estrada guruhi, «Hilola», «Gulruh», «Fantaziya» jamoasi o'z raqslari bilan, Nargiza Rahmonova, Faxriddin Nizomov yoqimli qo'shiqlari bilan bolajonlarni xushnud etdilar.

30-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchilari M.Alimbekova, J.Shafiqova, L.Boyginjina, N.Shoniyozevlar bayram a'lo darajada o'tganligi uchun tashkilotchilarga minnatdorchilik bildirdilar.

Gulyuz ORIFJONOVA

«TO'RTTA TILDA SO'ZLASHAMAN»

1-sinf o'quvchisining bir emas, to'rtta: rus, hind, arab va ingliz tillarida so'zlasha olishiga ishonasizmi? kelmaydi, deysiz? U qo'lga qalam olib, rasm chizganida xayolot dunyosiga sho'ng'igandek ko'rinadi menga. Plastilindan haykalchalar yasaganida esa ko'zlari shunday o'ychan boqadiki, bir zumda jajji haykaltaroshga aylanib qolganga o'xshaydi.

IMTIHON!

Imtihon! Bu so'zni eshitishim bilan ichimda ozgina qo'rquv paydo bo'ladi. Qanday baholashar ekan?... Qanday javob beraman? Yodimdan chiqmasmikim, degan savollar barcha bitiruvchilarni qiynaydi. Bir yil mobaynida olgan bilimlarimiz asosida va turli-tuman qo'shimcha savollarga javob berishimiz shart. Ustozlarimiz ishonchini oqlashimiz asosiy maqsadimizdir. Bizning maktabda imtihonlar juda jiddiy o'tkazilmoqda. Nega, deysizmi? Chunki imtihon - katta hayot ko'prigi. Undan bilimi bor o'quvchi oson o'tadi.

Barchangizga omad yor bo'lsin, aziz tengdoshlar!

M.SAIDXO'JAYEVA,
Toshkent shahar,
Hamza tumanidagi 69-maktabning
10 -«A» sinf o'quvchisi

Yaqinda respublikamizning eng kenja viloyatlaridan biri bo'lmish Navoiy viloyatida xizmat safarida bo'lib qaytdik. Viloyat xalq ta'limi ma'naviyat va ma'rifat ishlari bo'yicha bosh mutaxassisi Sapura opa Ulug'nazarova hamrohligidagi safarimizni kollej va litseylardan, «Mehribonlik uy»laridan boshladik.

Muxbir safardan qaytdi

Omadni qarangi, respublikamizda yagona bo'lgan madaniyat va san'at kolleji da o'quvchilarning hisobot konserti ustidan chiqib qolibmiz. Uzoq yo'l bosib, biroz toliqqan edik. O'quvchilar ijrosidagi kuy va qo'shiqlarni tinglab, charchog'imiz ham zumda yozilib ketdi. Kollejdagi cholg'u ijrochiligi, dirijorlik, aktyorlik, an'anaviy xonandalik kabi mutaxassisliklar bo'yicha saboq olayotgan 533 nafar o'g'il-qizga Nazira Eshqobilova, Toshpo'lat Nurov, Abdusalim Hasanov, Nasiba Jo'rayeva kabi tajribali o'qituvchilar saboq berib kelishyapti. Kollejning «kutubxona ishi» o'qituvchisi Nazira Eshqobilova esa maskanda o'tadigan kecha va tadbirlarga boshqosh bo'ladi. Ayniqsa, Abdulla Qahhor tavalludining 100 yilligiga bag'ishlab o'tkazilgan kecha o'quvchilarda katta taassurot qoldirdi. Shuningdek, «Diniy ekstrimizm va fundamentalizm», «OITS xavfi», «Giyohvandlik - zararli illat» kabi mavzulardagi darslar ham juda ta'sirli o'tdi.

Kollej talabalari orasidan Feruzjon ismli bir bolakay diqqatimizni tortdi. To'g'rirog'i, uning qo'li bilan emas, og'zi bilan mo'yqalamni ushlab rasm chizishi e'tiborimizni jalb qildi. Hayotning beshafqat zarbasiga uchrab, bir umrga nogiron bo'lib qolsada, kelajakka katta umid bilan qarashini uning nigohlaridan, xatti-harakatlaridan anglash mushkul emasdi. Tabiatga, Vatanga, xalqiga, oilasiga, undan beminnat yordamlarini ayamaydigan ustozlari, sinfdoshlariga bo'lgan cheksiz mehri rang-barang mavzulardagi ijodiy ishlarida o'z aksini topadi.

Feruzjon viloyat o'rta maxsus kasb-hunar ta'limi boshqarmasining «Eng mahoratli kasb egasi» respublika ko'rik-tanlovi viloyat bosqichida o'z ijodiy ishlari ko'rgazmasi bilan qatnashib, 1-o'rin sohibi bo'ldi.

Suhbatimiz chog'ida kollej talabalari «Tong yulduzi»ning eng ashaddiy muxlislaridan ekanliklarini ham bilib oldik. Ular yozgi ta'tilni ham sevimli nashrlari bilan birga o'tkazishga qaror qilishibdi. Gazetaga olti oyga obuna bo'lgan o'quvchilar kollej direktori Fazliddin aka Bo'ronov boshchiligida qolgan yarim yil uchun ham obuna bo'lishibdi.

-Saboqlar, uy vazifalari-yu mashg'ulotlardan ta'tilga chiqdik. Endi miriqib gazeta o'qiymiz-da, - deyishyapti ular.

BOLALAR UCHUN YASHAYDI KATTALAR

yoki Navoiy viloyatidan lavhalar

Hamrohimizning ta'kidlashicha, viloyatda sportsevar bolajonlar juda ko'pchilik bo'lib, erishayotgan yutuqlari ham chakki emas ekan. Ular bilan tanishish maqsadida Karmana tumanidagi 6-Bolalar va o'smirlar sport maktabi sari yo'ldik. Maqsadimizni anglagach, sport maktabi direktori Ulug'bek aka Bozorov quyidagilarni gapirib berdilar:

-O'quvchilarimiz sportdagi yutuqlari bilan ular uchun yaratilayotgan shart-sharoitlar, g'amxo'rliklar uchun ma'lum ma'noda minnatdorchilik bildirishyapti. Umumta'lim maktablari o'rtasida o'tkazilgan «Umid ni-

bo'yicha 2-o'rinni, futbol bo'yicha 3-o'rinni qo'lga kiritdilar.

Toshkent shahrida bo'lib o'tgan O'zbekiston birinchi ligida ishtirok etgan Umida Xojiyeva, Sabohat Bahromova kabi sportchilarimiz faxrli 3-o'rinni egallab qaytishdi. Erkin kurash bo'yicha Samar-

Qiziltepalik bolajonlar ham sport bobida karmanalik tengdoshlaridan qolishmas ekanlar. Tumandagi 1-umumta'lim maktabining voleybolchi bolalari mana ikki yildirki, «Umid nihollari» sport bellashuvlarining viloyat bosqichida 1-o'rinni qo'ldan bermay kelishyapti.

BALLI, YAKSHI GAZETXON!

hollari» sport musobaqasining viloyat bosqichida ishtirok etgan sportchilarimiz milliy kurash turi bo'yicha faxrli 1-o'rinni, belbog'li kurash turi

qandda o'tkazilgan Xalqaro Gran-pri musobaqasida ishtirok etgan polvonimiz Jasurbek Umarovga ham faxrli 3-o'rin sohibi bo'lish nasib etdi va mu-

sobaqaning bronza medalini qo'lga kiritdi...

Mazkur sport maktabi shug'ullanuvchilari ham sportchi, ham yaxshigina gazetxon ekanlar. Buni kutubxonadagi gazeta va jurnallar taxlamidan ham bilsa bo'lardi. Ular orasida «Tong yulduzi»ni ko'rib, bolajonlarimiz jismonangina emas, ma'nan ham sog'lom bo'lishlari lozimligini yaxshi bilishlaridan juda quvondik.

TA'TILGA ZO'R SOVG'A

Qiziltepada yurganimizda sport xaltasini ko'tarib, allaqayoqqa oshiqayotgan bir necha bolakaylarni uchratib qoldik. Surishtirsak, tumandagi «Shifo» davolash maskaniga ketishayotgan ekan. Jamila opa Xayriyeva boshchilik qilayotgan, Hasan aka Shodiyev, Mukarram opa Bozorova singari oliy toifali qo'li gul shifokorlar mehnat qilishayotgan mazkur markazda kam ta'minlangan, boquvchisini yo'qotgan oilalar farzandlari uchun davolash hovuzlari, mashq zalalaridan bepul foydalanish yaxshi yo'lga qo'yilgan ekan.

Yozgi ta'til kunlarida o'quvchilar uchun zo'r sovg'a hozirlagan serhimmat insonlar bilan suhbatlashish ishtiyoqida markaz sari yo'ldik.

-Bolajonlarimiz miriqib cho'milish barobarida salomatliklarini ham tiklashadi, - deya so'z boshladi Jamila opa. - Mashg'ulotlardan keyin esa mashqlar zalimizni tozalash, tartibga keltirish ishlarida ko'maklashishadi. Mehnatsevar bolajonlarimizni rag'batlantirish maqsadida ularni yarim yilga «Tong yulduzi» gazetasiga obuna qilish uchun 100.000 so'm pul ko'chirdik...

GAZETAMIZ ULARGA TASHAKKUR BILDIRADI

Qaniydi, yurtimizda shunday serhimmat insonlar ko'paysa, deya ko'nglimizdan o'tkazib turgandik, Sapura opa fikrimizni uqqandek quyidagilarni gapirib berdilar:

-Navoiy shahrida Lyudmila Yurikova rahbarlik qiladigan «Mehribonlik uyi» bor. Bu maskanga viloyat «Bolalar sportini rivojlantirish» jamg'armasi bir million so'mlik sport anjomlari va kiyimlari, «Sen yolg'iz emassan» xayriya jamg'armasi tomonidan esa 8 mln.700 ming so'mlik kompyuter, televizor, videoikkilik kabi texnik anjomlar olib berildi.

Yaqinda shahar prokuraturasi xodimlari ham, xayrli ishdan biz ham chetda qolmaylik, deya «Mehribonlik uyi» bolalarini 100 ming so'mlik «Tong yulduzi» gazetasiga obuna qilishdi.

Navoiyda hech bo'lganmisiz? Bormagan bo'lsangiz, albatta boring. Xayrli ishlarning boshini tutib, farzandlarimiz ma'naviy kamoloti haqida qayg'urayotgan insonlar bilan tanishasiz. Ko'nglingiz tog' barobar bo'ylab qaytasiz.

Feruza JALILOVA

GULRUHSOR

Tengdoshingiz, iste'dodli qiz – Gulruhsor Esonboyeva yosh bo'lishiga qaramasdan, shaxmat olamida mashhur bo'lishga ulgurdi. Uning kichkina jussasida aql mashqi – shaxmatga bo'lgan qiziqish nihoyatda kuchli. Kelajakdagi orzusi diplomat bo'lish.

Gulruhsor Chirchiq shahridagi 2-umumta'lim maktabining 9-sinfini a'lo baholar bilan yakunlayapti. Hayotdagi shiori – har doim odamlarga yaxshilik qilish. Barcha tengdoshlarini do'stlik va tinchlik elchisi – sport bilan shug'ullanishga chorlaydi.

Badiiy adabiyotni sevadi. O'zbek adibi Tohir Malikning «Shaytanat» asari hamda jahon adabiyoti durdonasi – Balzak asarlarini sevib mutolaa qiladi.

Gulruhsor Esonboyeva 14 yoshgacha bo'lgan shaxmatchilar o'rtasida O'zbekiston chempioni, Maralsay xalqaro turniri g'olibasi, Jahon birinchiligi ishtirokchisi. Joriy yilning yanvar oyida O'zbekiston birinchiligi bo'yicha 16 yoshli qizlar o'rtasida bronza medaliga sazovor bo'lib, Osiyo va dunyo musobaqalariga yo'llanma oldi. Shu yilning fevral oyida bo'lib o'tgan shaxmat bo'yicha ayollar o'rtasidagi 1- ligada – 2-o'ringa sazovor bo'ldi.

Gulruhsor 2006-yilda O'zbekiston Respublikasi mustaqilligining 15 yilligiga ko'krak nishoni bilan taqdirlandi.

Har qancha havas qilsa arziydigan bu qizning ustozlari – otasi Risqiddin Esonboyev. Gulruhsor hamisha otanasiga tayanadi.

– Gulruhsorning shaxmatga qiziqishi mendan o'tgan, – deydi Risqiddin aka. –

Iste'dodini ko'rib, uni yuzaga chiqarish lozimligini 7 yoshidayoq sezganman.

– Bugungi kunda biz – yoshlarga berilayotgan imkoniyatlardan oqilona foydalanish o'zimizga bog'liq, – deydi Gulruhsor. – Men o'qiyotgan maktab ma'muriyatidan behad minnatdorman. Maktab direktori Mahfuza Egamberdiyeva, ustozlarimdan Maryam Muhammedova, Venera Polyanichka kabilarga tashakkur aytaman.

Poytaxtimiz va mamlakatimizning olis qishloq va shaharlarda barpo etilgan bolalar sport inshootlari rivojlangan mamlakatlarnikidan qolishmaydi. Prezidentimiz tomonidan sportga, shaxmatga bo'lgan e'tibor yildan-yilga kuchayib bormoqda. Shaxmatning boshqa sport turlaridan farqi u aql gimnastikasidir. Bu sport turiga qizlarning ham jalb etilishiga katta ahamiyat berilmoqda. Chunki u yoshlarimizning har tomonlama yetuk inson bo'lib voyaga yetishlarida muhim ahamiyat kasb etadi.

Mustaqillik sharofati bilan bir necha bor xorijiy mamlakatlarda bo'ldim. U yerda do'stlar orttirdim. Men ham O'zbekiston sharafini himoya qilayotgan hamyurtlarim kabi O'zbekiston bayrog'ini yuksak cho'qqilarga ko'tarsam deyman, – deya fikrini bildirdi Gulruhsor.

Yosh sportchi qiz shaxmat bahslarida raqibini ayamasa-da, hayotda og'ir, bosiq. Ko'ngilchangligi yuzidan bilinib turadigan Gulruhsor bilan suhbatlashar ekansiz, murg'ak qalbi orzular bilan limmo-lim ekanligiga havasingiz keladi.

R.XUDOYBERDIYEVA

Tanishuv

Poytaxtimizdagi G'afur G'ulom bog'ida «Dilbandim» xayriya aksiya bayrami o'tkazildi. «Ijtimoiy himoya yili»ga bag'ishlangan ushbu tadbirni O'zbekiston Milliy Teleradiokompaniyasi, Toshkent shahar hokimiyati, «Toshkent» telera-diokanali, «XXI asr» ijtimoiy-siyosiy gazetasi «Kamolot» Yoshlar ijtimoiy harakatining Toshkent shahar bo'limi kengashi tashkil etdi.

«Dilbandim» xayriya aksiyasida ko'ngli yarim bolalarga yaxshi madad berildi. Katta tashkilotlarning saxovati ham katta bo'ldi. Ammo bularning ichida mening e'tiborimni o'ziga qaratgan yana bir inson borki, bu haqda hayajonsiz yozib bo'lmaydi...

Odmigina kiyingan, yoshi ham 60 larda chamasi bu insonni bog'da uchratganimda, tomoshabinlardan bo'lsa kerak, deb o'ylagandim. Keyin ular bilan suhbatlashgach, negadir ko'nglim yayrab ketdi. Buxoro shahrida yashovchi Karim aka Hamroyev 45 yil maorifda ishlagan ekanlar. Ayni paytda nafaqada bo'lib, oynayi jahon orqali e'lon qilingan «Dilbandim» xayriya aksiyasini eshitib, poytaxt tomon yo'l olibdilar.

–Butun umrim bolalar bilan o'tgan. Qolaversa, men ham bir paytlar bolalar uyining bolasi edim. Meni ham el-yurt, ona xalqim o'z farzandidek bag'riga bosgan. Bularni unutib bo'larmidi?...

–Demak, bugun tuhfa bilan kelibsizda, a?

–Albatta, o'zinning nafaqa pulimdan ozroq jang'arma qilib olib kelganman.

«BUGUN ERTAKKA O'XSHAYDI»

Gavjum va shinam bog' ichida aylanib yurgan baxtiyor bolajonlarning sevinchi beixtiyor odamning yuragiga ko'chadi. Ularning ichida qorachadan kelgan, har bir narsaga hayrat bilan tikilayotgan 10 yoshlar chamasi bolakay bilan suhbatlashgim keldi.

–Isming nima? – yaqiniga kelib so'radim.

–Sanjar Safarboyev. Men 31- Mehribonlik uyining tarbiyalanuvchisi bo'laman, – dedi.

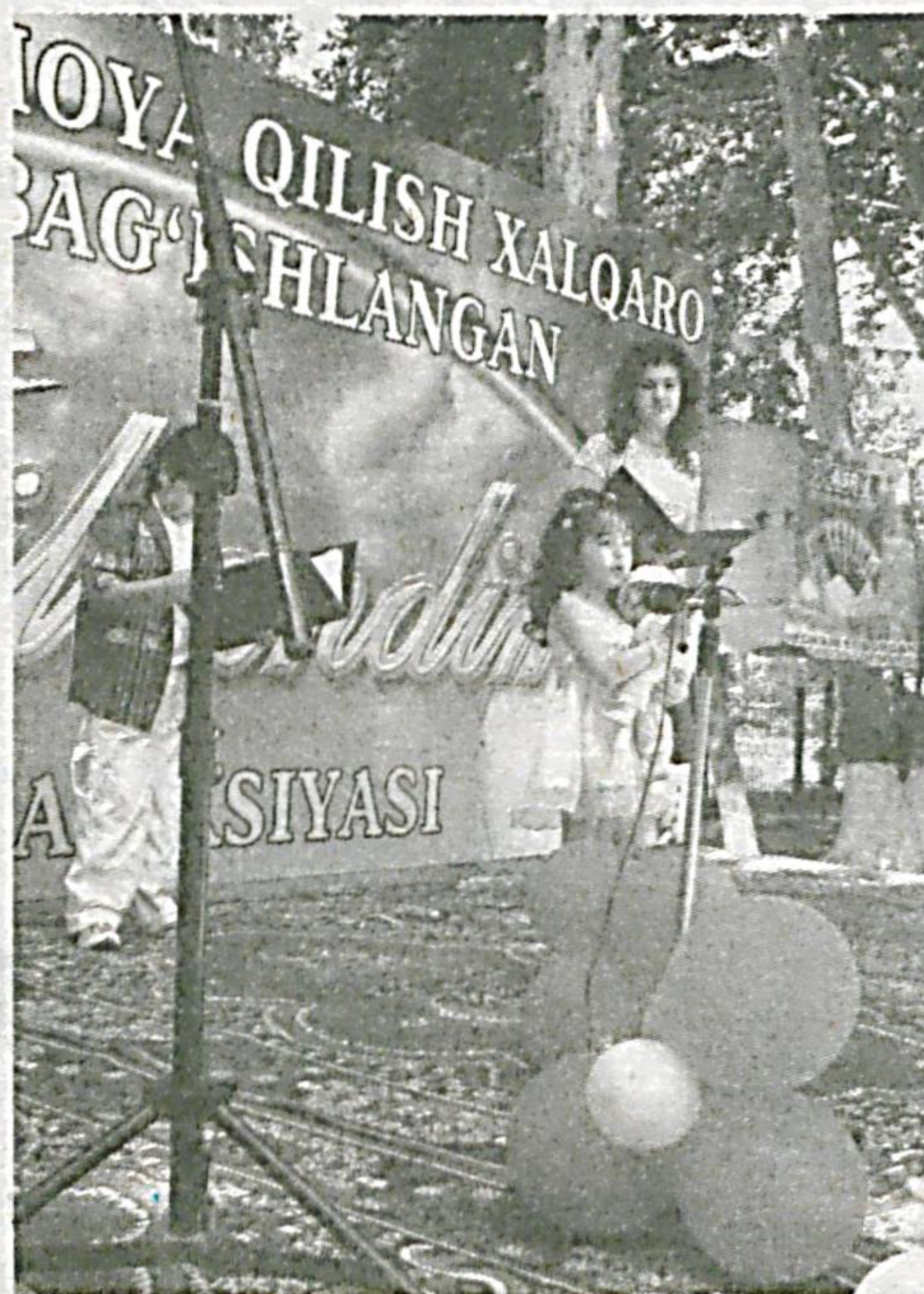
–Bayramning nimasi seni quvontiryapti?

–Mana qarang, biz uchun yaxshi odamlar salqin ichimliklar, shirinliklar, o'yinchoqlar, ust-boshlar, kitoblar, rassomlar o'zlari chizgan rasmlarni sovg'a qilyaptilar. Men sovg'alar ichidan ko'p kitoblarni tanlab olyapman. Chunki ko'proq ertak kitoblar o'qiyman.

–Demak, sen xursandsan.

–Ha, – deydi u soddalik bilan boshini silkitib. –Rostini aytsam, bugun ertakka o'xshaydi.

Ma'mura MADRAHIMOVA
Suratlar muallifi: M.ODILOV

ENG KATTA QUVONCH

Bayramona kayfiyatda bezatilgan bog' bag'riga yig'ilgan mehmonlar ko'p edi. Bir tomonda xalq yozuvchisi, xalq shoiri bolalar bilan qizg'in suhbatlashayotgan bo'lsa, bir tomonda xushovoz xonandalar kuy-qo'shiqlariga ular jo'r bo'lishardi. Ayniqsa, ularning kelajakda bilimli, dono, barkamol bo'lishlariga hissa qo'shish maqsadida O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi tizimidagi nashriyot matbaa ijodiy uylari, jumladan, «O'zbekiston», «Cho'lpon», «G'afur G'ulom» va «O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi» Davlat ilmiy nashriyoti tomonidan 8.834.052 so'm miqdorida kitoblar ehson qilindi. Shuningdek, bir qancha tashkilotlar ham saxovatli ishdan chetda qolmadilar.

KARIM OTA TUHFASI

Afshona qishlog'ida Abdulloh ota xonadonida o'g'il tug'ildi. Unga Husayn deb nom berdilar. Bola olti yoshga to'lganda, Buxoroga ko'chib keldilar.

Husayn aqlli, zehni o'tkir bola edi. U Buxoro shahrida boshlang'ich ma'lumot oldi. O'n yoshida turli fanlarni to'liq o'zlashtirdi. Yosh bo'lishiga qaramasdan, ustozlaridan biri bo'lmish Hasan Qumriydan tibbiyot ilmini o'rgandi va asta-sekinlik bilan odamlarni davolay boshladi. 16-17 yoshlarida esa mashhur tabib sifatida tanildi.

Bir kuni Buxoro amiri Nuh ibn Mansurning odamlari uning uyiga kelishib, amir yo'qlayotganini, zudlik bilan saroyga yetib borishi lozimligini aytishdi. Lekin Husayn huzuriga davo izlab kelganlarga kerakli dori-darmonlar buyurib, ularga tibbiy yordam ko'rsatib bo'lgachgina o'rmidan qo'zg'aldi. U anchadan buyon amirning to'shakda og'ir kasal bo'lib yotganidan xabardor edi.

Saroy tabiblari unga nopisand qaradilar. Husayn dastavval bemorning tomir urishini eshitib ko'rdi. Uning taklifi bilan xonadagi barcha kishilar tashqari chaqirilib, amirga yangi parhezli taom va ko'proq uxlatuvchi dorilar tayin etildi. Bir oy deganda amirning ahvoli yaxshilandi, oyoqqa turib, davlat va xalq ishi bilan mashg'ul bo'lishga kirishdi.

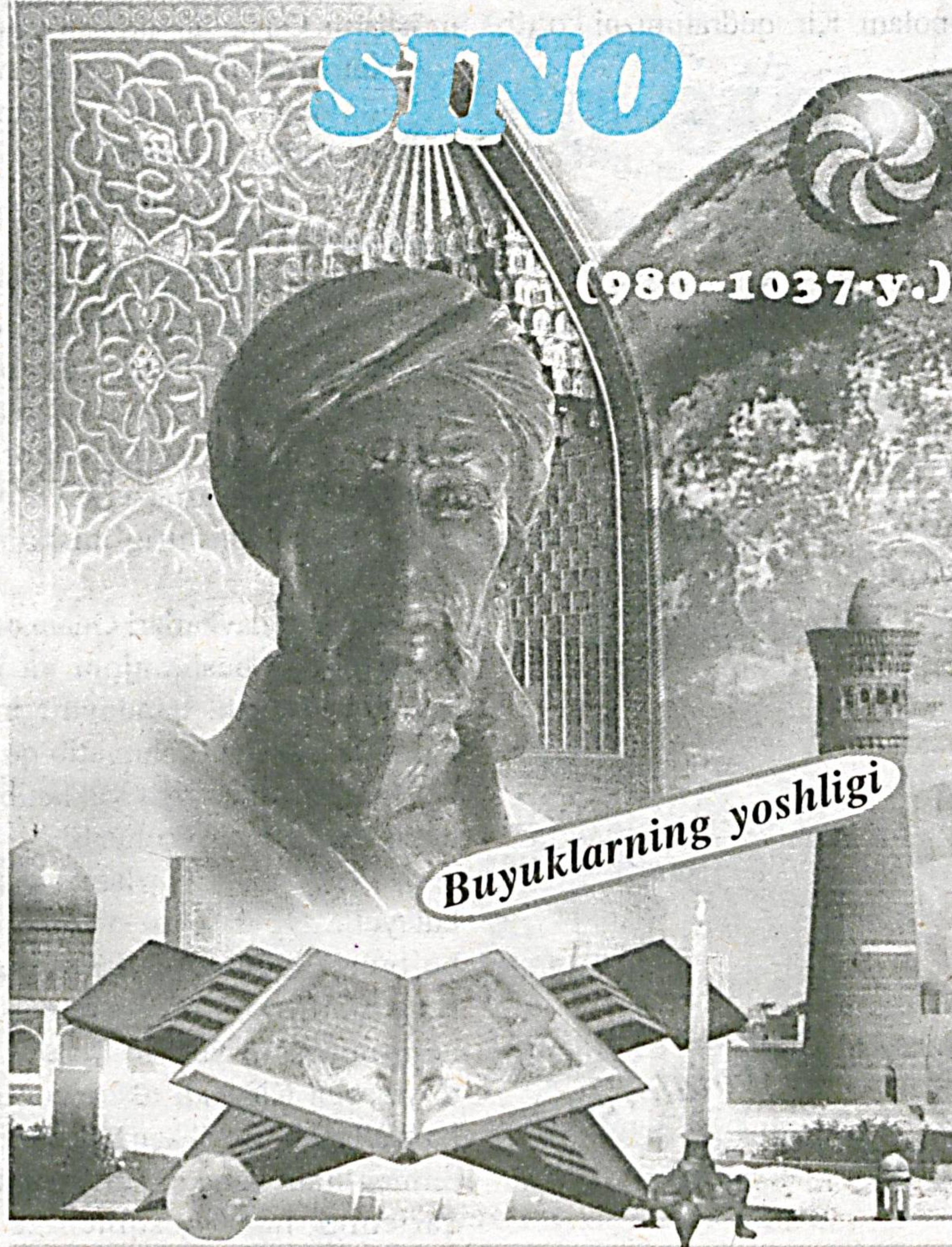
Ajoyib kunlarning birida Nuh ibn Mansur yosh tabibni huzuriga chaqirdi.

–Yaxshi xizmat qilding, yigitcha, – dedi u mamnun ohangda. – Buning evaziga qanday mukofot istarsan?
–Xazinangizdan to'la istifoda etishga ruxsat bersangiz, boshim ko'kka yetardi.

ABU ALI IBN

SINO

(980–1037-y.)

–Qaysi biridan? – qiziqib so'radi amir.

–Kutubxonadan! – javob qildi Husayn.

Amir va uning yon-atrofida turganlar mamnun jilmaydilar.

Husaynga saroy kutubxonasiidan to'la foydalanish uchun ruxsat berildi. Bu yerda u ilmini yana-da boyitdi, bilmaganlarini o'rgandi, tinmay izlanib, yangi-yangi asarlar bitdi.

1000-yili Husayn Buxorodan chiqib ketdi va madaniyat markazlaridan biri bo'lgan Xorazmga bordi va u yerda Ma'mun akademiyasiga qabul qilindi. Abu Sahl Mashhiy, Abulxayr Hammor, Abu Nasr ibn Iroq kabi yetuk olimlar bilan tanishib, ilmiy izlanishlarini davom ettirdi. Ammo oradan ko'p o'tmay, Mahmud G'aznaviyning ta'qibidan qochib, Kaspiy dengizining janubidagi Jurjon shahriga yo'l olishga majbur bo'ldi. Qobus Vashmgir degan kishi shahar hokimi edi. Bu paytlarda Abu Ali ibn Sino nomi bilan tanilgan Husayn uning saroyida mashhur tabib sifatida yashadi. Bir necha yillar davomida hokim vaziri lavozimida ishladi. Ammo bu ish uning ruhiga mos emas edi. Shu bois 1023-yilda Isfaxonga ketdi va u yerda fanning turli sohalariga oid juda ko'plab asarlar bitdi. Ularning soni 450 dan oshadi, ammo bizga ulardan 160 tasigina yetib kelgan, xolos.

Uning eng mashhur asari «Tib qonunlari»dir. Bir necha jildidan iborat bo'lgan bu kitoblar dunyo tibbiyot fanining eng noyob va sara asarlaridan hisoblanadi. Uning bu asarlari XII asrdan boshlab dunyo xalqlarining tillarida 30 martadan ortiq nashr qilingan.

Ibn Sino insoniyat uchun buyuk xizmatlar qildi va juda katta obro'-e'tibor qozondi. Hatto uning nomi xalq ertak, dostonlarining afsonaviy qahramonlari darajasigacha ko'tarildi.

Uni Yevropada «Avitsenna» nomi bilan tanishadi.

Aziz bolajonlar! Baxshichilik Surxondaryo, Qashqadaryo viloyatlarida keng tarqalgan bo'lib, bugungi kunda bu an'analarni siz tengi yoshlar ham davom ettirmoqdalar. Bugun hukmingizga

«Alpomish»,

«Go'rog'li»,

«Kuntug'mish» singari dostonlarni maromiga yetkazib kuylagan, shu orqali el tahsiniga sazovor bo'lgan ustoz baxshilardan biri Shomurod ota TOG'AYEV bilan bo'lgan suhbatimizni havola qilmoqchimiz.

EL ARDOQLAGAN BAXSHI

Shomurod ota Tog'ayev 1932-yil Qashqadaryo viloyati, Chiroqchi tumanida dunyoga kelganlar. O'sha paytlardagi qarama-qarshiliklarga parvo qilmay, baxshilik qilishni tashlamaganlar. Baxshilik bo'yicha o'tkaziladigan bir necha tanlovlarda qatnashib, 1999-yilda oliy o'ringa sazovor bo'lganlar. 2000-yil 25-avgust kuni Prezident Farmoni bilan «O'zbekiston xalq baxshisi» unvoniga sazovor bo'lganlar. Yaqinda bo'lib o'tgan «Baxshi shoir» tan-

lovda birinchi o'rinni qo'lga kiritishga muvaffaq bo'ldilar. Biz ulardan baxshichilikni tanlashlariga asosiy sabab nima bo'lgani haqida so'raganimizda, quyidagilarni gapirib berdilar:

–Men baxshi bo'lishdan avval haydovchilik, quruvchilik qilganman. Otam olamdan o'tishlaridan avval meni yonlariga chaqirib, o'g'lim, mendan keyin qo'lingdan sira ham do'mbirangni qo'yima, deb vasiyat qildilar. Shundan so'ng, baxshilik qila boshladim.

«Go'rog'li», «Avaxxon», «Absar bilan Gulsar» singari xalq termalarini ijro etib, elga tanildim.

–Bolalik yillaringiz haqida gapirib bersangiz...

–Ota-onam vafot etganlaridan so'ng, ro'zg'or tashvishlari mening gardanimga tushdi. Shunga qaramay, juda sho'x bola bo'lganman. Meni erkalatib, «shumtaka», deyishardi. Hozirgi bolalarga juda havas qilaman. Ilm olishlari, yaxshi yashashlari uchun hamma sharoitlar bor. Qaniydi, yillar ortga qaytsa-yu, men ham o'spirin yigitga aylanib qolsam.

–Shogirdlaringiz haqida ham gapirib bersangiz...

–Shogirdlarim talaygina. Sanjar Cho'bayev, Husniddin Allayev singari shogirdlarim qatorida uch o'g'lim ham do'mbira chertib, baxshichilik qiladilar.

–Erishilgan har bir yutug'ingiz zamirida katta mehnat yotadi, shundaymasmi?

–Albatta. O'z ustimda juda ko'p ishlayman. Bugungi kunning mevasi, kechagi kunning mashaqqatlari evaziga keladi.

–Bugungi yoshlarga tilaklaringiz qanday?

–Bugungi kun bolalariga juda havas qilaman. Ular uchun hamma sharoitlar yaratilgan. Avvalo, ularga sog'lik tilayman. O'qishdan, mehnat qilishdan aslo charchamasinlar. Ona yurtimizga mehr-muhabbat bilan yashasinlar, yaxshi o'qib, ilm cho'qqilarini zabt etsinlar.

Murod ABDULLAYEV

To'maris ona o'ylanib qoldi: «Kirga nima bor bu yoqlarda? Nomard, qancha mamlakatlarni bosib oldi... Uning dastidan Misr, Iroq, Bobil ham omon qolmadi. Marg'iyonani zabt etib, So'g'diyonaning g'arbiy qismini mutab yotibdi. Endi Turonzaminga ko'z solibdi-da. Hah, boshingga qora kun kelgur pirsion... Yo Tangrim, o'zing madad ber. Yov niyatiga yetmasin. Ajdodlarim ruhi, bizni qo'llagaysizlar!.. Ey ulug' daryo, ona O'kuzim! Sening pok suvlaring haqqi qasam ichaman: agar Kir bizning zaminni g'orat etmoqchi bo'lsa, tomchi qonim qolguncha kurashaman. Suvlaringni u murdorning oyog'iga harom qildirmayman».

To'maris ona fikrini jamlab, ilkis o'rnidan turdi-da, uni kuzatib turgan jilovbardoriga buyurdi:

– Siparangizni chorlangiz!

Siparangiz boya po'rtanalar ichra sohilga sachrab chiqqan to'liqinday bo'lib ko'ringan otiqlar orasida ekan. Uning o'zi ham «Onam bu xabarni eshitib, ne tadbir qo'llarkin?» deya o'ylanib, sohil tomon ko'z solib turgan ekan. Jilovbardorning ixcham yoyini ko'tarib qo'l silkishi bilanoq, onasi chorlayotganini fahm etib, otiga qamchi bosdi. Kelib, otdan tushiboq malika oldida tiz bukdi. To'maris ona har qachongidan ham ko'ra vazmin va o'ktamlik bilan:

– O'g'lim, muddat yetdi. Endi uylansang bo'ladi, – dedi. – Biz shaklar suluvi Zarinaoyga sovchi yubormoqchimiz. Undan ko'ngling to'qmi?

Qabiladoshlarining asriy udumlari sirini tugal anglab ulgurmagani Siparangiz onasi savolidan bir lahza hayron bo'lib qoldi.

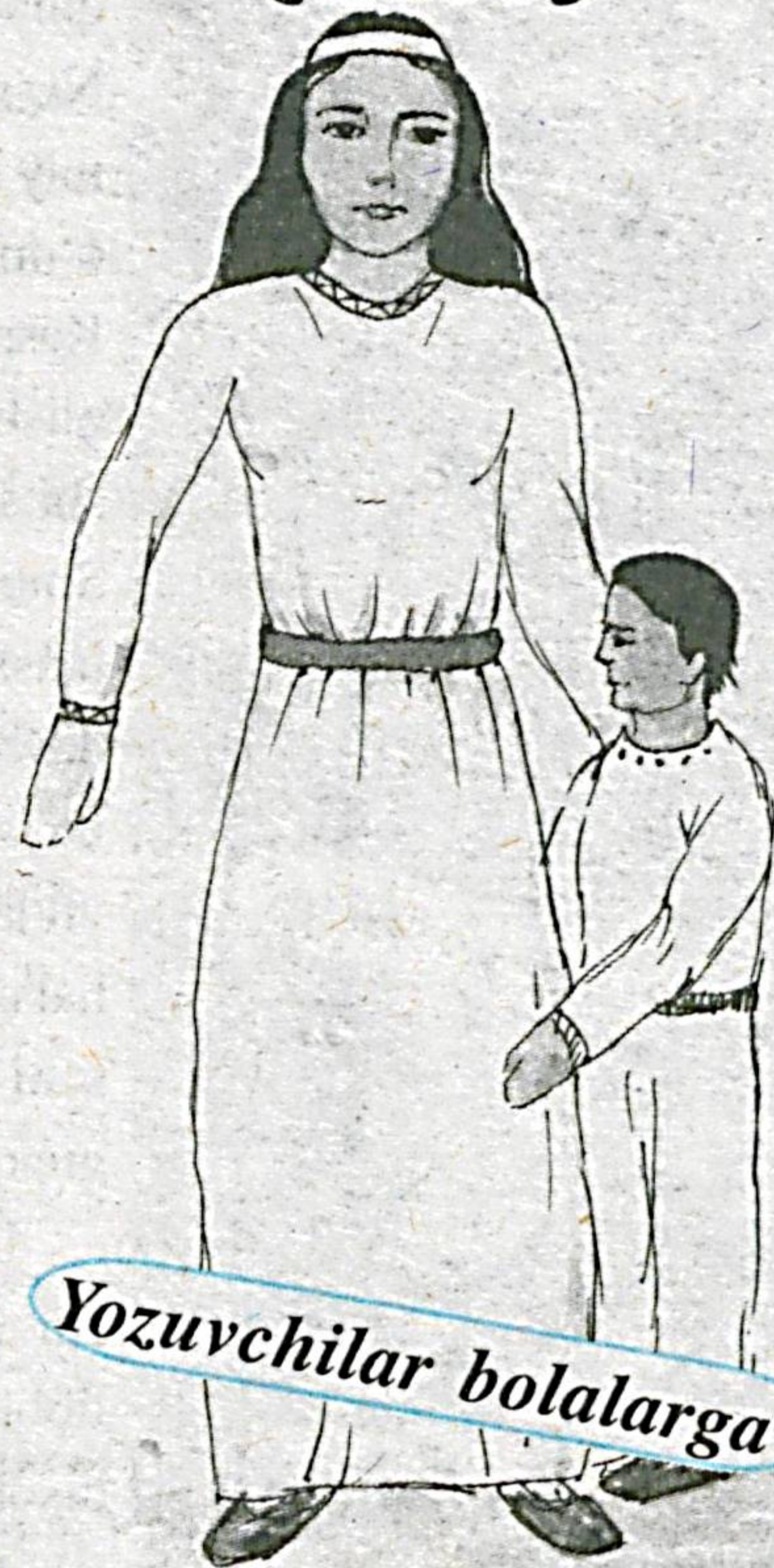
– Tortinma, ko'nglingda borini aytaver, bolam! – dalda berdi ona.

– Dushman O'kuz ortida izg'ib yurgan payt ko'ngilga to'y sig'armidi, ena? – dedi nihoyat Siparangiz.

– Ha, ayni shunday chog'da to'y qilamiz, bolam. Kir qudratimizni ko'rib

TO'MARIS ONA

(Esse)

Yozuvchilar bolalarga

qo'ysin. Biz undan qo'rqmaymiz! Bu to'y eldoshlaring ruhiga ham quvvat bo'lur. Undan ko'ra, sen o'zingdan gapir. Zarinada ko'ngling bormi yo yo'qmi, shuni so'ylagin menga?!

– Unday bo'lsa, men rozi, ena, sovchilarni yuboravering.

– Baraka top, o'g'lim. Sen mening yolg'izim, baxtimsan. Unutma, elingni-da ori bo'l, g'ururi bo'!

* * *

Zum o'tmay qo'sh tulpor massa-getlar qarorgohi joylashgan Alangqir sari yelday uchib ketdi. Qarorgoh yonida To'maris onani mulozimlari kutib turishardi. Oq jig'ali saropardalar o'rab turgan qo'rg'anday bir o'tov yonida otdan tushgan To'maris xos navkarlarga buyurdi:

– Barcha boshnavkarlarni chorlangiz. Atrof holi bo'lsin!

Boshnavkarlar jam bo'lib yig'ilib kelishganida, u massagetlar tug'i oldida qasam ichib, qavmdoshlariga aytadigan gaplarini xayol ko'zguna solgan jonlantirib turardi: ruhan ayovsiz muhorabaga hozirlanar, navkarlar-u suvoriylarga buyuradigan topshirig'ini ko'nglida pishitardi.

Sadoqatli navkarlari Onani odatdagan ancha besaranjom va jiddiy qiyofada ko'rib, qandaydir muhim topshiriq borligini fahm etib qolishdi. Qo'shin boshliqlariga yuzlanib, To'maris ona asta gap boshladi:

– O'g'lonlarim! Sizlarni yana sinov kutayotir. Og'ir sinov. Yuzing teskari bo'lgur Kir Xazardan Turonzamin kengliklariga ko'z solayotganmish. Nene mamlakat-u yurtlarni bosib, ko'zi to'ymagan Kir endi o'sha qonsiragan ko'zlarini biz sari tikkan ko'rinadi. Shay turmog'imiz kerak. Ona yurtning bir qarichini ham bosqinchiga ravo ko'rmaymiz. O'lsak – o'lamizki, yurtni g'orat ettirmaymiz. Sizlar ne deysizlar, farzandlarim?

– Yovga omonlik yo'q!

– Yovga omonlik yo'q!

– Yovga omonlik yo'q!

Bu so'zlar havoda o'q bo'lib uchdi. Boshnavkarlarning qat'iy so'zlaridan saroparda arqonlari zirillab ketganday bo'ldi.

Boshi o'tgan sonda.
Davomi bor

Anvar SOBIRJON o'g'li

Uyga kelsak, butun qarindosh-urug'lar xavotirlanib ko'chaga chiqib turishgan ekan. Dadam «Nodirjon» topildi, deya mashinadan meni ko'tarib tushdilar. So'ng, birinchi bo'lib meni ismimni qo'ygan dodamlar qo'lga tutqazdilar. Ular omon bo'lsin toychog'im, deb peshonamdan o'pib, buvijonimning qo'llariga berdilar. To'g'risini aytсам, qarindoshlarimni birinchi ko'rib turgan bo'lsam-da, bular menga eng aziz odamlar ekanligini sezdim.

Ikki kun o'tgach meni cho'miltirib, yangi ko'rpachaga o'radilar.

Buvijonim: «Nabiramizning qulog'ini ochib bering. O'z ismini bilib olsin», deb dodamlarga tutqazdilar. Qiziq, qulog'imni qanday ochar ekanlar, deb o'yladim. Har ehtimolga qarshi yig'lay boshladim. Shunda dodam qo'llariga olib, o'ng va chap qulog'imga «Ollohu akbar», deb azon aytdilar. Keyin har ikki qulog'imga «Sening isming Nodirjon» deb baland ovozda qaytardilar. Ularning gaplarini eshitdim. Demak, qulog'im ochilibdi-da.

Uyga kelganimga bir hafta bo'lganida meni beshikka solishdi. Avvaliga chirillab yig'lagan bo'lsam-da, tez kunda o'rganib qoldim. Oyoq-qo'limni mahkam bog'lab qo'yishadi. Tagimda kichkina quduqcha bor, haligi, o'zingiz bilasiz, yog'och quvurdan shildirab tushib ketadi. Bu yog'i bexavotir, tagim doim quruq. Yig'lasam, bas, ayamlar tepamda «Sendan o'rgilay», deb darrov paydo bo'ladi. Turayotganlarida doka bilan lablarim atrofiga chiqib qolgan sutni artib qo'yadilar.

Qornim to'ygach, ayamlarning aytgan allalariga quloq solganча uxlab qolaman. Ko'zimni ochganda birinchi galda o'ng qo'limni qo'lboq tagidan chiqarib olish harakatiga tushaman.

Yig'lasam, ayam chiqarib qo'yishlari mumkin. Lekin men mustaqil harakat qilishni yaxshi ko'raman. Axir kun sayin katta bo'layapman, qo'limni bo'shatib olgach, beshikka osilgan turli xil o'yinchoqlarni o'ynay boshlayman.

Ajoyib buvijonim borlar-da. Ular beshik yonida o'tirib, meni tomosha qiladilar. «Nabiramdan o'rgilay, danagidan mag'zi shirin», deydi. Biroq, men bu gapga tushunmayman. Keyin ular: «Bolaginamni iligi to'q bo'lsin», deb dokaga o'ralgan dumba yog'ini og'zimga solib shimdiradilar. Avvaliga yig'lab, og'zimdagi chiqarib tashlardim. Keyinchalik o'rganib qoldim.

... Hovli tomondagi derazaga yaqin yerga beshigim qo'yilgani uchun tashqariga qarayman. Bir tup anor daraxti va osmonning bir bo'laki ko'rinadi.

Gohida osmonda parvoz qilayotgan qushlarni ko'rib qolganimga qiyqirib xursand bo'lib ketaman. Darhol qo'limni bo'shatish harakatiga tushib qolaman. Mening ham osmonda uchgim keladi. Afsus, oyog'imni bo'shata olmayman.

... Daraxt shoxlari egilib, burala boshladi. Qattiq shamoldan barglari to'kilib, katta-katta anor mevalari ko'rinib qoldi. Shu kuni dadajonim anorlarni terib oldilar. Keyin anor suvini siqib, sut idishimga quyib, menga ichirdilar. Biram shirin ekan... Mazza. Ichimda «dadajon» deyman-u, biroq, gapira olmayman. O'rniga qiyqirib kulib beraman. Ular xursand bo'ladi.

OLTIN

BESHIK

MEN G'IYBATCHI EMASMAN

Men g'iybatchi emasman, G'iybatga yo'q toqatim. Jahlim chiqib ketadi Viji-viji qilsa kim. Lekin ba'zilar borki, Naq g'iybatning uyasi. Bir-biriga sezdirmay, Surar qora kuyani. Shularning biri G'ulom, Bilgani g'idi-bidi. «Falonchi g'irt to'pori, Tirnoqchayam yo'q didi. Pistonchi-chi, pistonchi? Qizg'anchiqlar poshshosi...» Asli o'sha pistonchi, G'ulomboyni oshnosi. Tuya borku, (Norim-da) Undan beshbattar yomon. Bitta gapni eshitsa Radioday shu zamon, Cho'zib-cho'zg'ilab rosa Elga qilar ovoza. G'iybat demang-u, ammo Og'zi ham bedarvoza. So'zlarida na tuz bor, Na mantiq bor, na ma'no. Undan yuz marta afzal «So'nggi axborot» – Dono. Dono mudom eng so'nggi, Yangiliklarning koni. Lekin aytgan gapining, Chinidan ko'p yolg'oni. Goho shularni o'ylab, Boshim rosa qotadi. Nega qalin do'stlar ham, Bir-birini sotadi? Xoldan aziz do'stim yo'q, Bu kattakon shaharda. Shunday do'stim meni xo'p, Yomonlabdi hasharda. Axir o'zi-chi, o'zi? Birov bilan ishi yo'q. Vazifani ko'chirtir, Desang shunga xushi yo'q. Daftarin yashirib, Tumshayadi, voy baxil! Bir minut berib tursa, Yeb qo'ymayman-ku, axir! Sinfimizda yana bir, Qodir degan bola bor. U ham uchiga chiqqan, «Dedi»chi-yu, ig'vogar. Yaxshi ko'rar kimni kim, Kim -kimni ko'rar yomon. Nega soqov, nega jim, Oygul oldida Omon, – Qodirvoyga bu sirlar, Besh panjaday ayonmish. Shu sababdan har kuni Tarqatar har xil mish-mish. Endi qizlar haqida Gapirish ham shartmasdir. Erta-yu kech ularning Bilgani pichir-pichir... Xullaski, sinfimizda, Hamma g'iybatning quli. Hecham topolmayapmiz Undan qutulish yo'lin. Tugamaydi hech qachon Urush, janjal, g'urbatlar. Tugatilmasa gar G'iybatchilar, g'iybatlar. Men g'iybatchi emasman...

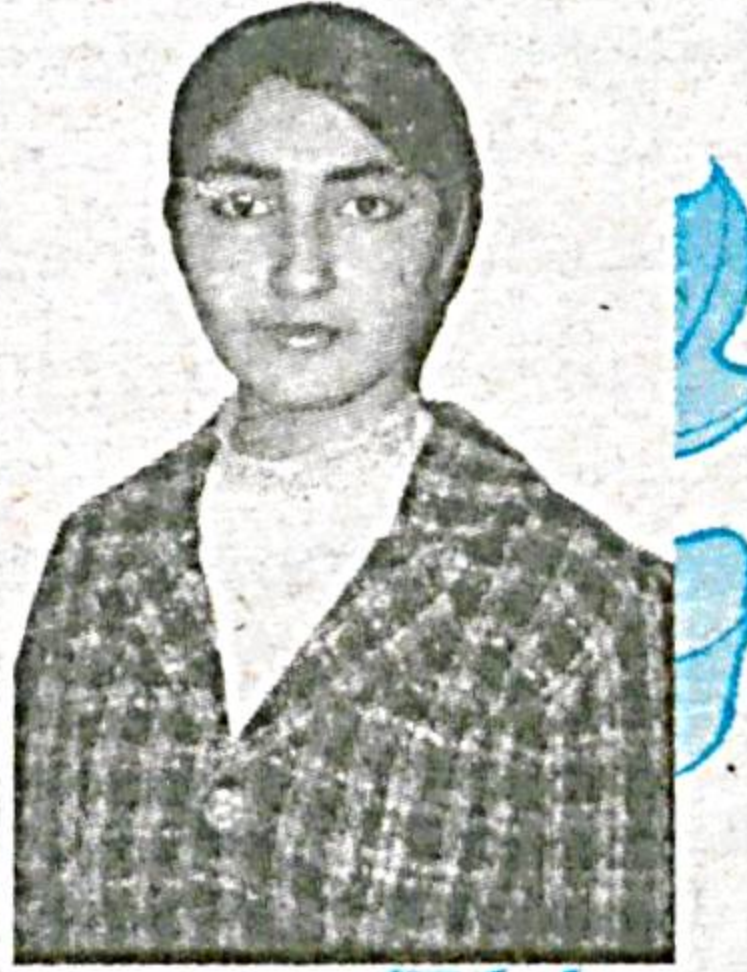
Abdusaid KO'CHIMOV

*Aziz o'quvchilar!
Shoira Umida Abdurazimova siz sevib
o'qiydigan gazetangizda uzoq yillar Bosh
muharrirlik qildilar. Ayni damda «G'uncha»
jurnaliga rahbarlik qilyaptilar. Kuni kecha
opangiz tug'ilgan kunlarini nishonladilar. Biz
ham opangizni sizlar nomingizdan muborak-
bod etib, sog'lik, ijodlariga parvoz tilaymiz.*

O'ZBEKMAN

Men o'zbek farzandi,
Yurakdan kuylay.
Bobolardan meros,
Hikmatni so'ylay.
Yurtim chiroyiga,
Yarashgan xolman.
Ertasi nurafshon,
Porloq iqbolman.
Istiqlol yaratdi,
Ajib bir olam.
Yurtboshim ardoqlar:
«Barchangiz bolam!»

Nodira **TOHIR** qizi,
Toshkent viloyati,
Zangiota tumanidagi
34-o'rta maktabning
9-«B» sinf o'quvchisi

BOLALARGA

Siz bor bo'lsangiz,
Hayot farovon.
Shirin tashvishdan,
Uylar charog'on.

Yashaymiz xurram,
Olg'a intilib.
Har bir kun ko'rkam,
G'am unutilib.

Xafaligini
Oshkora so'ylar,

Yig'lasa-yig'lab,
Kulsa-chin kular.
Siz bolalarga,
Aytar so'zim shu:
Sinmasin qanot,
So'nmasin orzu!

Yashang quvonib,
Quvnatib ko'zni.
Axir sizlarda,
Ko'ramiz o'zni!

YANGI KUN...

Hayrat lavhalarin bitadi tonglar,
Sarbast teraklarga mingashar osmon.
Nasimlar suyadi mujgonlarini,
Gullarga ahdini to'kar saraton.
Kurtaklar barq urar o'ziga sig'may,
Jo'ngina dardlarga cho'kar novdalar.
Birodar yo'llarning chakkalarida,
Borliq ostonasin o'par sadalar.
Ko'ngil kurrasida charx urar hayot,
Bog'larga qo'nolmas javzolar xati.
Olis kengliklarda beva cho'qqilar,
Giyohlar tuproqning qadim rahmati,
G'iybatchi chumchuqlar ko'tarar g'avgo,
Toklarga osilib uzayar bugun.
Dalli tiriklikning peshtoqlariga,
Naqshin suvratini chiza boshlar kun.

Dilshoda **HALIMJONOVA**,
Farg'ona viloyati,
Oltiariq tumanidagi
28-maktabning
10-sinf o'quvchisi

Qizlar daftari

DOVUCHCHA

Buncha sho'rsan, dovuchcha?
Buncha g'o'rsan, dovuchcha?
Totgan ko'zini yumar,
Buncha zo'rsan, dovuchcha?
Olcha sening og'angmi?
G'aynoli-chi, tog'angmi?
Yoqib qolding-ku menga,
Kel, bo'laylik og'ayni.
Dovuchcham, hoy dovuchcham,
To'ldirding-ku hovuchcham.
Ariqda oqib ketdi,
Arazladimu kulcham!
Akam bilan yordammag'iz,
Muzqaymoqqa o'ynadik biz.
Men yutdim-u muzqaymog'im,
Yo'lda erib ketdi, essiz!

Mohinur **SIDDIQOVA**

GUL

Sariq atlas sep yoyib,
Bog'imda quyosh porlar.
Gul shabnamga yuz chayib,
Husnim ko'r, deya chorlar.

Bolari gulga qo'nib,
Bol-asal yig'moq bo'lsa.
Kapalak gir aylanib,
Olishin ko'rdim bo'sa...

Qushlar ham tongdan bunda,
Taratar dilbar navo.
O'ynagil, deydi shunda,
Gulni tebratib sabo.

Gul ko'rki, chiroyiga,
Olovday ishqim qalab.
Egilib gul poyiga,
Tekkizaman men ham lab.

Va deyman, gul bo'lmoqlik,
Juda ham qiyin ishdur.
Bahor-u yoz o'tar, lek,
Kuz kelar, oldda qishdir...

OG'RIQ TISH

Haydaralining
tishi og'ridi,
Oldirish uni
ko'p og'ir edi.

Kecha-kunduzi
lunjini ushlab,
Ololmay qoldi
hatto non tishlab.

Rosa quritdi
tinkasini tish,
Toki doktoring
bankasini tish.

Band etgunicha
undan uzilib,
Shu singan, qora
tish deb ezilib.

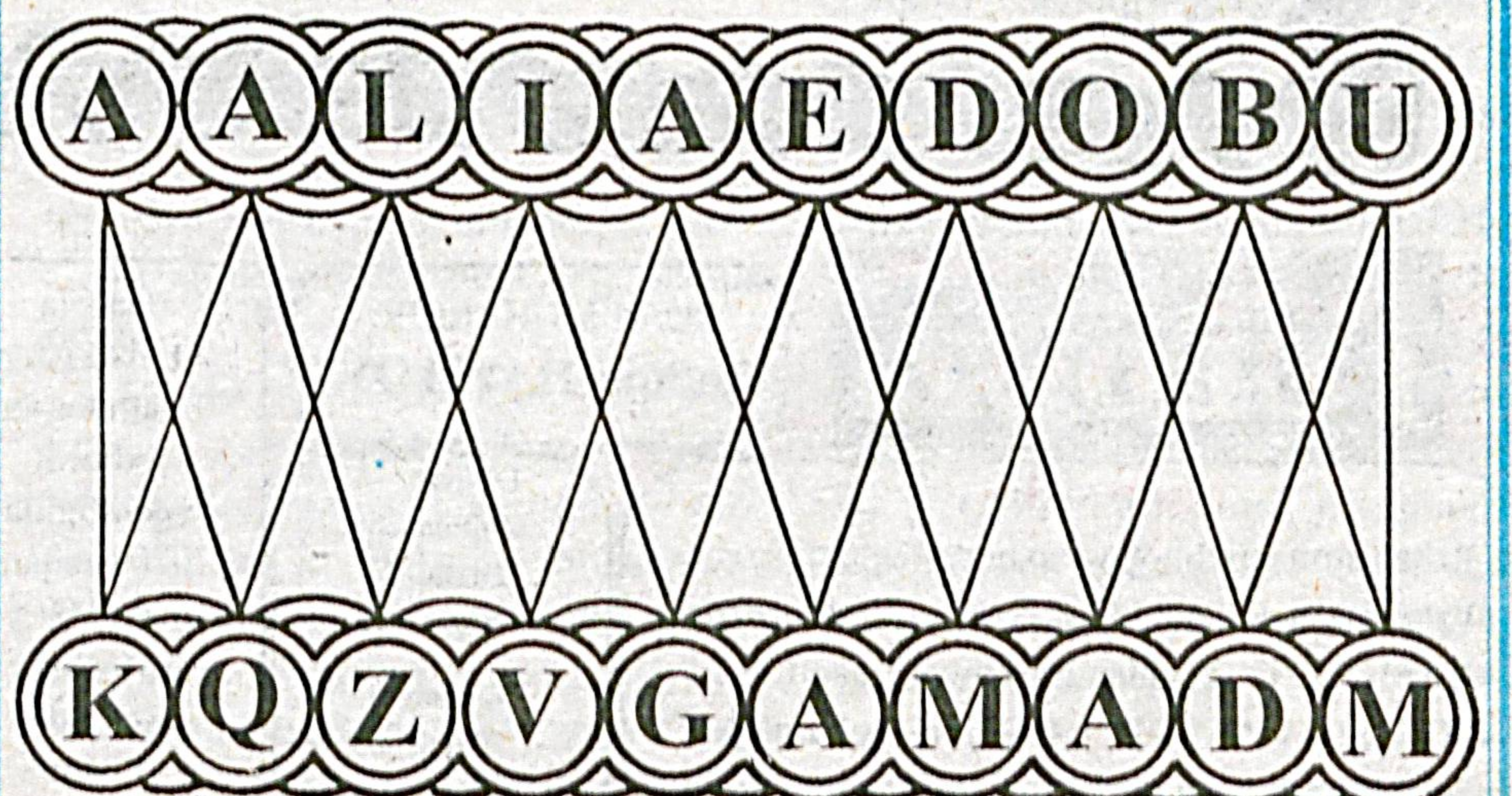
Ketgan bolani
ogoh etganday,
Dardning oldini
oling deganday...

Umida **ABDUAZIMOVA**

O'QING-CHI!

Aylanalardan bosh harfini topib, egri chiziqlar bo'yicha barcha harflarni ketma-ket o'qing. Bunda sharq xalq hikmatlaridan biri ayon bo'ladi.

FORIPOV tuzdi

Har bir inson yoshi ulg'aygan sari o'z bolaligini sog'inadi. Bolalik dunyosiga tez-tez qaytgisi keladi. Ammo ortga yo'l yo'q. Biroq, shunday bo'lsa-da, qalbda lovullab turgan sog'inch gulxani umr yo'llarida qolib ketgan shirin xotiralarni eslatib turadi.

Sinfdosh! Bugun Sen bilan 25 yildan so'ng, ilk marotaba uchrashdim-u, takrorlanmas, beg'ubor bolaligim - o'quvchilik yillarim yodimga tushdi:

Bir kuni katta tanaffuz vaqtida biz - qizlar gurunglashib sinfga kirib keldik. O'g'il bolalar esa «Kim kuchli?» deya o'zaro bel-lashayotgan ekan. Bizni ko'rib o'zlarini chetga olishdi, o'yinni tugatishdi. Bolalar kuchli, sog'lom bo'lsalar-da, qizlar oldida maqta-

25 YILDAN SO'NG... yoki shirin xotiralar

Hayot hurmat bilan go'zal, deyi-shadi. Hurmat esa do'stlikdan tug'iladi. Bir-birimizni hurmatlar edik. Biroq, darsga xalaqit beradigan, dars-dan qochadigan sho'x bolalarni sira ayamasdik. Tarbiyaviy soatlarda qat-tiq tanqid qilardik. O'z navbatida ular ham bizga quloq solardi, to'g'ri tushu-nardi. Chunki oramizda MEHR, MUHAB-BAT, DO'STLIK mustahkam edi.

Fanlarni o'zlashtirishga qiynalayotgan o'quvchilarda ham o'qishga intilish bor edi. Shuning uchun ham ustozlarimiz bilmagan-lik emas, balki bilishga intilmaganlik ayb ekanligini takror va takror eslatib turishar-di. Iim olishga harakat qilayotgan o'quvchilarni qadrlashar edi. Shu sabab bo'lsa kerak, 36 nafar o'quvchidan 2 tasi oltin medal, 12 tasi «Maqto'v yorlig'i» (ku-mush medal) bilan maktabni yakunladi. 25 nafarga yaqin o'quvchi oliy ma'lumotli bo'ldi. Bugungi kunda ular o'qituvchi, mu-handis, shifokor, iqtisodchi, tadbirkor va filolog bo'lib, Vatan ravnaqi, yurt tinchligi yo'lida halol mehnat qilmoqdalar.

Bugun bir-birimiz bilan uchrashib, ana shular haqida uzoq suhbatlashdik. Bu uchrashuv bir umr barchamizning yodimizda qoladi.

Qadrlil bolalar! Siz ham sinfdoshlaringizni asrang, avaylang. Toki yillar o'tib, bir-biringizning ko'zingizga yorug' yuz bilan boqish nasib etsin.

*Feruza SOYIBJON qizi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi
a'lochisi, poytaxtimizning
Uchtepa tumanidagi
197- maktabning sobiq o'quvchisi*

nishni, kerilishni istashmasdi. Chunki ular MARD, OLIYJANOB, KAMTARIN VA KAMGAP bolalar edi.

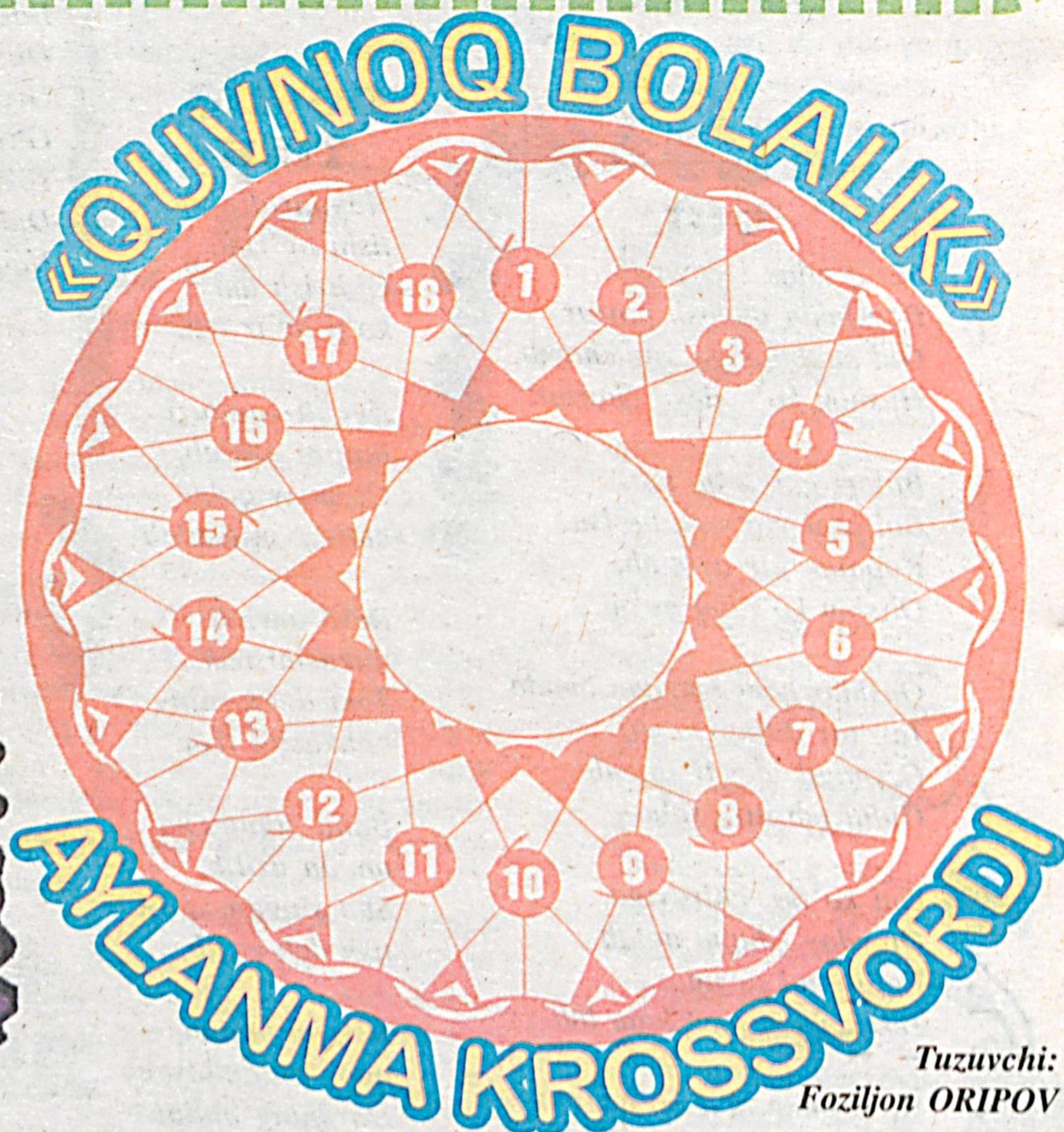
Gohida bir-birimizga muhabbat haqidagi sirlari-mizni, bolalarcha tushunchalarimizni aytar edik. Hatto o'g'il bolalar qizlar bilan bu borada sirlashar-di. Biroq, o'rtadagi gaplarni hech qachon uchinchi o'quvchiga oshkor qilmasdik. Sinfdoshlar DO'ST OBRO'SIGA QO'RIQCHI ekanligini biladigan o'quvchilar edi.

SAVOLLAR

Shaklda belgilangan xonadan raqam atrofiga soat mili yo'nalishida: 1.Kichkintoylarning tarbiya muassasasi. 2.Bolajonlar jurnali. 3.Olqishlash ifodasi, qarsak. 4.Bayramlarda osmonga otiladigan shu'lali turfa rang yulduzlar. 5.Suv sporti. 6.Kuy ijrosidagi asar, ashula. 7.Porloq kelajak. 8.Tansiq milliy shirinlik. 9.Vatanimiz yosh iste'dodlari sazovor bo'ladigan mukofot. 10.Kichkintoylarni boqib tarbiyalovchi. 11.Obod, gulzor maskan. 12.Bolalarning sevimli sitrus mevasi. 13.Ona yurt, aziz diyor. 14.Pulning yana bir nomi. 15.Chaqaloq yotog'i. 16.Eng yaxshi sovg'a, bilim asosi. 17.Varrak yasash ashyosi. 18.Tuhfa.

Endi krossvord javoblari asosida quyidagi raqamlar juftini (birinchisi so'z, ikkinchisi harf tartibini anglatadi) harflar bilan almashtirib, topshiriqni hal eting.

3-5, 1-5, 4-1, 13-2, 11-5, 6-4, 16-1. Ulardan Vatanimizda faoliyat olib borayotgan bolalar tashkilotining nomi ayon bo'ladi.

Tuzuvchi:
Foziljon ORIPOV

TONG YULDUZI
O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasini

Muassislar:

O'zbekiston matbuot va axborot agentligi, O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, «KAMOLOT» Yoshlar ijtimoiy harakati, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lgan xalqaro xayriya jam'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizayner va sahifalovchi:
Fazliddin SHOYODGOROV

Navbatchi:
Feruza SOYIBJON qizi

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007 yil 2 fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
Turobjon JO'RAYEV, Dilbar ALIMJONOVA, Qahramon QURANBOYEV, Jabbor RAZZOQOV («O'zbekiston» NMIU bosh muharrir o'rinbosari), Dilmurod RAHMATILLAYEV, Dilshoda DADAJONOVA, Feruza JALILOVA (Bosh muharrir o'rinbosari), Sobirjon SHARIPOV, Ergashvov SARIQOV.

Manzilimiz:
700129, Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 30-uy. Obuna indeksi: 198. e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 144-27-25 144-63-08
Tel/ faks: (99871) 144-38-10

Rassomlar:
Nodira MIRZAYEVA, Feruz MATYOQUBOV.

Noshir:
«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi. Gazeta «O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi kompyuter bo'limida terib sahifalandi va chop etildi. Gazeta haftaning dushanba kuni chiqadi. Hajmi A-3, 2 bosma taboq. Adadi - 51615 Buyurtma N: J 3704